

Høringssvar fremtidig skole- og tilbudsstruktur – fra NAV i Kongsvingerregionen

Innlandet fylke står overfor en demografisk utfordring med en aldrende befolkning og færre unge. NAV i Kongsvingerregionen ønsker å gi en klar tilbakemelding på forslaget om ny skolestruktur for videregående skoler.

Det foreslåtte grepet kan få alvorlige konsekvenser. Kongsvingerregionen har et utenforskap på 24% med 1300 personer mellom 18 og 30 år utenfor utdanning eller arbeid, og et økende antall unge uføre. Utdanning og kvalifisering er nøkkelen til å forhindre at folk faller utenfor arbeidslivet. De med lav eller ingen utdanning, og dermed uten jobb eller med lav inntekt, har også dårligere helse. Vi ser også en økning i psykiske helseutfordringer blant unge.

Dette handler ikke bare om skoleøkonomi, men om fremtidens arbeidskraft og unges læringsmiljø. Det er beklagelig at fylkeskommunen foreslår å avvikle 2 av våre 4 videregående skoler i distriktet.

Ungdata-undersøkelsen for 2024 viser at nær 30 % av unge i Kongsvinger-regionen gruer seg til å gå på skolen allerede i dag, andelen som opplever skolestress er mellom 40% og 50% og til sist er den andel unge som skulker mellom 23% og 30%.

Riksrevisjonen la frem sin rapport om «Arbeidsrettet bistand fra styresmaktene til unge utenfor arbeidslivet», dokument 3-17(2023-2024), den 26. august i år. Her peker de på at andelen unge uføre har mer enn doblet seg siden 2010, og at svært mange mottar helserelaterte stønader. Den arbeidsrettede innsatsen for unge utenfor arbeidslivet har ikke lyktes godt nok.

Det er en alvorlig bekymring at det finnes en så stor andel som faller utenfor arbeidslivet. Samtidig er det kjent kunnskap at gjennomføring av grunn -og videregående utdanning, samt en oppvekst i trygge nærmiljø både bidrar til og forenkler de unges mulighet til fremtidig arbeid og dermed er positiv for psykisk og fysisk helse.

Forslaget til skolestruktur kan føre til at mange unge må bo på hybel langt fra hjemkommunen. Gitt dagens samfunnskrav og Ungdata-undersøkelsen, er det ikke alle som vil håndtere dette godt. Vi risikerer at flere unge i Kongsvingerregionen faller ut av skolen og blir stående permanent utenfor samfunnet der de ender opp med ytelser fra NAV.

Gevinstene er flere ved at Innlandet fylkeskommune fortsatt kan tilby viktige yrkesfag med bredt spekter av utdanningsmuligheter, sikre kompetanse for å opprettholde en sterk og konkurransedyktig region, ha et godt skoletilbud i hele fylket og bidra til styrking av arbeidsmarkedet i Kongsvingerregionen.

Kongsvingerregionen har et arbeidsmarked som strekker seg innover mot Oslo og inn i Sverige.

Forslaget om å legge ned 2 av 4 videregående skoler, støtter lavt utdanningsnivå, lavere inntekter og dårligere helse, i stedet for å støtte en region som trenger arbeidskraft, utvikling og en styrket kompetanseprofil. Vi har ikke råd til dette. Velferdsstaten vil bli dyrere, og stramme kommunale budsjetter vil bli ytterligere utfordret.

NAV I Kongsvingerregionen mener fremtidig arbeidskraftbehov best sikres gjennom alternativ hvor enkelte linjer vurderes flyttet fra Sentrum VGS eller Øvrebyen VGS til Skarnes VGS.

Vi er også bekymret for ringvirkningene av forslaget om nedleggelse av Solør videregående. Her er en andel i regionen med et høyere utenforskap blant unge i forhold til andre kommuner og utdanningsnivået er lavere.

Dersom det skulle avhjelpe i vurderingene kan disse skolene organiseres som egne avdelinger under en større skole, men oppbevare lokasjonen som en viktig utviklingsarena for ungdom. De gir grunnlag for å videreføre og utvikle samhandlingen med næringslivet i hele regionen.

Et utvidet samarbeid mot Akershus fylke for å opprettholde eksisterende tilbud må vurderes ytterligere.

Hver unge utenfor koster minst 16 millioner og er tapt arbeidskraft. Ved å gjennomføre en videregående utdanning øker sannsynligheten for å komme i arbeid

Opprettholdelse av et godt skoletilbud vil ikke bare gagne skoleelevene og arbeidsmarkedet, men også bidra til regional utvikling og vekst i våre 7 kommuner.

Kongsvinger 27.08.2024

Jørn-André Stenseth

NAV Kongsvinger

Daniel Bredesen

NAV Odal

Knut Erik Skaret

NAV Solør

Syver Ekbrant

NAV Eidskog

